

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสร้างรูปแบบและเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสมัย โดยสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการบริหารจัดการความรู้ขององค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วร่างเป็นรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตรวจสอบรูปแบบโดยวิธีการประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญการบริหารจัดการความรู้ หลังจากนั้น นำรูปแบบไปทดลองการใช้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 1 - 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น

#### ผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสมัย มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) โครงสร้างระบบการบริหารและกลุ่มงาน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มงาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป และงานการจัดการเรียนการสอน 2) ผู้นำ : เป็นผู้ประสานทีมงานและที่ปรึกษาการจัดการเรียนรู้ 3) หลักการจัดองค์การและบริหาร ประกอบด้วย การจัดองค์การแบบทีมงานมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในทุกระดับ ทั้งในระดับบริหาร กลุ่มงานและกลุ่มงานย่อยและการจัดคนเข้าทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการบริหารแบบสร้างแรงบันดาลใจ การบูรณาการและการควบคุม กับกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 4) ใช้การจัดการความรู้ในกระบวนการวัดกลุ่ม 7 ขั้นตอน คือ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ 5) โดยให้ครูเป็นทั้งผลและ

ผู้ดำเนินการ ครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ มีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ การจัดระบบองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดเก็บองค์ความรู้ 6) ส่งผลให้นักเรียน บุคลากร และสถานศึกษา เกิดการเปลี่ยนแปลงทางบวก

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบได้เกิดผล ดังนี้

2.1 ครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ มีความรู้เรื่องกระบวนการบริหารจัดการความรู้ มีการจัดระบบองค์ความรู้ โดยจัดเก็บเป็นประเภทขององค์ความรู้ ด้านเอกสาร ตำรา ซีดี วีซีดี มีการรวบรวมองค์ความรู้ ตามทะเบียนความรู้ มีช่องทางในการเข้าถึงความรู้อย่างน้อย 2 ช่องทาง และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ / การปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างน้อย 1 กิจกรรม

2.2 ผลการประเมินการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า มีการปรับโครงสร้างการบริหารงานและกลุ่มงานใหม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในทุกด้าน อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับ คือ ด้านการวัดผลการจัดการความรู้ ด้านวัฒนธรรม ด้านการจัดการความรู้ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับ มากที่สุด ส่วนด้านกระบวนการจัดการความรู้ และด้านเทคโนโลยีการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เกิดจากการดำเนินงานที่มีกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2.3 นักเรียน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับชั้นเรียนและในระดับโรงเรียน โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน และการทำกิจกรรมของโรงเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้นสูงขึ้น และนักเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับอำเภอ

2.4 โรงเรียน มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ มีการรวบรวมองค์ความรู้ภายในองค์กร มีแหล่งจัดเก็บองค์ความรู้ที่สะดวกต่อการใช้งาน โรงเรียนเป็นแบบอย่างทางด้านการบริหารของเขตพื้นที่การศึกษา

2.5 ผู้ปกครองและชุมชนได้รับผลจากการบริหารจัดการและเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา สูงขึ้น

This research aimed to develop the school administration model by using management model in office of basic education. To construct the hypothetical model in the school administration, an intensive analysis on the related theories, researches and documents from both within and out of the country was conducted along with the administrative models. The constructed hypothetical model for Developing Knowledge Management Model was then brought up for verification by Focus Group Discussion among the purposively selected experts. Then the adjusted model was experimented with the selected basic school level 1 and 2, and the final in verification of the model made through the evaluation by using the model.

### Research results

1. The research results of research was the knowledge management adaptation in basic school' administration that groups of teachers and school committees joined in administration and levels of work group. Moreover, school use AIC system and group relationship method for stimulate knowledge management. Then use knowledge management in all system together with relations group and add knowledge management with common works of school about 5 works. There were academic group, personal group, budget group, general management group, and teaching – studying group. There were showed the knowledge, building, finding the knowledge, managing knowledge to be system, codifying, and portion out knowledge.

2. Experiment result that used model knowledge management in basic of school; we found.

2.1 Teacher, had knowledge development, and makes system of knowledge and use by CD, books, and document. Every teacher intent in 2 ways was make activity for knowledge / make to duty at least 1.

2.2 The assessment school result can passed up assessment 2 in 5 after it had used the model knowledge management in school.

2.3 Students can change the knowledge in class levels in school level and interschool level then students had reward in competition in academic at province level.

2.4 The school had documentary system include system knowledge inside, organization that comfortable for use. The school was the example in academic area.

2.5 Parents was satisfy and faith in school.